

POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Název: Vybrané aktivizační činnosti a terapie realizované v domovech pro seniory

Autor disertační práce: PhDr. Lenka Motlová

Předložená disertační práce je zaměřena na vybrané aktivizační činnosti a terapie realizované v domovech pro seniory. Teoretická část obsahuje tři konceptuálně širší kapitoly, které se úzce vztahují k cíli výzkumu. Autorka využívá 151 zdrojů, jež řádně v textu cituje formou tzv. „Harvard Referencing System“, požadovaném v Opatření děkanky č. 7/2016. Vlastní text disertační práce má rozsah 161 stran (bez seznamu použitých zdrojů), z formálního úhlu pohledu tedy naplňuje doporučení uvedené ve výše zmíněném opatření. Teoretická část představuje uvedení do problematiky aktivizačních činností a terapií, které v České republice dosud v tomto pojetí nebylo zpracováno. Jedná se o systematické vymezení problematiky, jež je v praxi užívána nejednotně a nepřesně. V práci se vyskytují drobné formální nedostatky, které autorka přehlédla (viz příklady v pozn. 1).

Cílem práce bylo zjistit, jaké aktivizační činnosti a terapie jsou poskytovány v domovech pro seniory (dále zkr. DPS), autorka si klade 11 dílčích cílů, které vedou ke zjištění druhů a forem aktivizačních činností i terapií, dále koncepcí/modelů péče v DPS. Další cíle jsou zaměřeny na financování včetně personálního zajištění, koordinaci a metodické vedení aktivizace. Jedná se o dva aspekty, jež je nutné do analytického zpracování zahrnout. Koordinace aktivizací i terapií úzce souvisí s principy koordinované rehabilitace v zařízeních pro seniory a jeví se jako klíčová aktivita, bez níž nelze nastavit komplexní individuální plán pro klienta DPS.

Naplnění cílů bylo realizováno formou kvantitativní výzkumné strategie, technikou dotazníku vlastní konstrukce. Analýza dat byla provedena v programu SPSS (Statistical Package for Social Sciences) pomocí vybraných statistických testů (zejména Chi-kvadrát testu a Analýzy adjustovaných reziduí, která je zobrazena graficky Znaménkovým schématem). Pro analýzu bylo stanoveno celkem 7 hypotéz – tento počet je ovlivněn šíří zaměření disertační práce. Pro terminologické objasnění předmětu zkoumání byla využita operacionalizace, která určila definiční pole pro konstrukci dotazníku. Autorka zvolila totální výběr výzkumného souboru – realizace sběru dat díky nedostatečné návratnosti proběhla v několika fázích. Je patrné, že i přes autorčinu osobní angažovanost při realizaci aktivizačních činností v praxi, nebyli respondenti ochotni/schopni (?) vyplnit předložený dotazník a to i přes opakované oslovení (důvody nebyly v rámci výzkumu zjišťovány).

Výsledky jsou zpracovány systematicky – vždy s ohledem na daný cíl. Tímto způsobem autorka pokračuje i v diskusi, což může působit velmi formalizovaně. V tomto případě však uspořádanost interpretace výsledků vede k hlubšímu pochopení druhů, forem aktivizací a terapií včetně používaných koncepcí péče o seniory v DPS. Grafické zpracování dat působí přehledně, adekvátně doplňuje text shrnující výsledky deskriptivní statistiky.

Významným přínosem výsledků disertační práce je systematizace a terminologické vyjasnění terapií, aktivizačních činností a koncepcí péče o seniory. Je patrné, že pokud pracovníci nevnímají rozdíl mezi terapií, činností a aktivitou, nejsou schopni danou činnost realizovat a

rozšířit tak možnosti pro uspokojování potřeb seniorů. Také to poukazuje na fakt nedostatku celoživotního vzdělávání oslovených cílových skupin.

Je zřejmé, že je disertační práce připravena adekvátně, vypovídá o kompetencích autorky ve vědecké oblasti. O vědecké připravenosti svědčí též úspěšné přijetí CEPového projektu zaměřeného na sociální vyloučení seniorů, jehož je hlavní řešitelkou (viz projekt COST s názvem „Sociální vyloučení u seniorů 65+ žijících v domácím prostředí v ČR“; doba řešení: 2018 – 2020).

Závěrem lze tedy shrnout, že předložená disertační práce splňuje požadavky (i přes drobné formální nedostatky), přináší nové vědecké i praktické poznatky v oblasti péče o seniory a to zejména v době, kdy je tato problematika pro Českou republiku velkou výzvou. Doporučuji ji tedy k obhajobě.

Pozn. 1: Drobné formální nedostatky:

Na str. 46 se v úvodu k empirické části vyskytuje překlep – tj. kvalitativní výzkumná strategie (správně by měl být užit pojem kvantitativní výzkumná strategie)...

Nevhodná stylistika na str. 54 „kap. Obtíže...“

Na str. 50 – nesprávné užití tečky před citací (kap. Terapie).

V úvodním textu k empirické části (a cíli i hypotézám) není vhodné užívat budoucí čas – nejedná se zde o zadání disertační práce... (Toto se týká též dalších kapitol a úvodu k nim.)

Chybějící čárka na str. 58 (odst. 3).

Stylistika – str. 147, odst. 3.

Aj.

Datum: 6. září 2018

Školitelka disertační práce: _____

Doc. Mgr. et Mgr. Jitka Vacková, Ph.D.